

نگاهی به روند حضور هنرمندان تلویزیون در عالم سینما

جایی برای پرواز...

بهرنگ ملک محمدی

آغاز دهه ۶۰ اندکی پس از پیروزی انقلاب اسلامی، تلویزیون به‌عنوان رسانه‌ای فراگیر و برپایه استانداردهای موجود در آن زمان که بسیار هم درست و منطقی به نظر می‌آید فعالیت‌های فرهنگی‌اش را در راستای اعتلای آگاهی مردم و فرهنگسازی نوین مطابق با شرایط پس از انقلاب شروع می‌کند و مانند تمام بحث‌های پیشین در همین صفحه به‌رغم نوپا بودن انقلاب و شرایط نابسامان اقتصادی و نیز دوران جنگ تحمیلی می‌تواند آثار فاخری تولید و خاطرات بسیار ماندگاری را در ذهن مردم و مخاطبان‌ش حک کند.

کارهایی که عوام‌لش از همان ابتدا و به شکل جدی با تلویزیون آغاز می‌کنند و حتی عمده شهرت خود را هم مدیون همین رسانه هستند. این هنرمندان یا در همان سال‌های اول پس از پیروزی انقلاب یا به تلویزیون می‌گذارند یا با وجود فعالیت‌های پیش از انقلاب با دعوت تلویزیون فصل تازه‌ای در کارنامه حرفه ایشان آغاز می‌شود و با قوت بیشتری به کارهایشان ادامه می‌دهند. سریال‌های درخشان دهه ۶۰ که هنوز هم به‌عنوان کارهای نوستالژیک و ماندگار در یاد مردم مانده است، یادآور چهره‌هایی است که از

آن سال‌ها در تلویزیون حضور دارند و بعدها هم با وجود فعالیت در سینما همچنان به حضورشان در تلویزیون ادامه می‌دهند و بیننده آنها را به عنوان چهره‌های تلویزیونی و مردمی می‌شناسد.

بازم مدرسه‌ام دیر شد!

تهیه‌کننده و کارگردانی که در دهه ۶۰ با تلویزیون همکاری می‌کند با صداوسیما روبه‌روست که دارای بدنه‌ای کم‌حجم و نوپاست و امکانات خود را به‌دست افرادی می‌سپارد که نیتی جز ساختن یک اثر قابل قبول ندارند و انگیزه‌های مالی و ساخت برج و ساختمان‌سازی در دایره فعالیت‌هایشان تعریف نشده است. سریال‌هایی مانند سلطان و شبان به‌تهیه‌کنندگی داریوش فرهنگ که با استفاده از گروه تئاتری پیاده و بازیگرانی مانند مهدی هاشمی و گلاب آدینه ساخته می‌شود. سریال سربداران با بازی علی نصیریان، امین تارخ، افسانه بایگان و محمدعلی کشاورز و سریال‌های دیگری مانند امیرکبیر و میرزا کوچک‌خان و هزارستان که به جرات می‌توان گفت بسیاری از چهره‌های مهم سینمای ایران تا چنددهه را به عرصه حرفه‌ای معرفی می‌کند و این چهره‌ها از همان روزها تاکنون در اکثر تولیدات سینمایی حضور پیدا می‌کنند. برای مثال با آن که عبدا... اسکندری و جلال معیریان ابتدا با سینما آغاز می‌کنند، اما در حقیقت این تلویزیون است که به آنها امکانی فوق‌العاده برای پیشرفت می‌دهد و آنها می‌توانند با سریال‌های تلویزیونی به اساتید مسلم گریم در ایران تبدیل شوند. در حوزه‌های دیگر هم نام‌های بسیاری هستند که با تلویزیون به اوج شکوفایی حرفه‌ای خود می‌رسند و پس از مدتی خانه خود را ترک

می‌کنند. در این میان هستند فیلمسازانی که همواره و در هر فرصت به تلویزیون بازمی‌گردند و دغدغه کار کردن در این مجموعه را دارند. به‌عنوان مثال زنده‌یاد علی خاتمی در فیلم‌های سینمایی مادر، دلشدگان و جعفر خان از فرنگ برگشته عمدتاً از همان عواملی استفاده می‌کند که در هزارستان حضور دارند و برای ساخت مجموعه تخیلی به تلویزیون بازمی‌گردد که متأسفانه اجل مهلت نمی‌دهد.

نکته مهم دیگر این که در سال‌های دهه ۶۰ دستورالعمل تولیدات سینمایی تفاوت چندانی با آثار تلویزیونی ندارد و قوانین و ممیزی‌ها مانند هم است. ارتباط جدی و تنگاتنگ بین این دو رسانه باعث می‌شود سینماگران حضورشان در تلویزیون را به عنوان یک فرصت بدانند، اتفاقی که این روزها در هیچ حوزه‌ای وجود ندارد و مساله مهم نه اعتبار سینما و تلویزیون که دستمزدهای غیرمتعارف و حیرت‌انگیزی است که فضای فعالیت را مشخص می‌کند.

در دهه ۶۰ بسیاری از عوامل کنونی سینما از طریق تلویزیون به مردم معرفی و شناسنامه‌دار می‌شوند. روندی که البته تا هم‌اکنون هم ادامه دارد و تلویزیون در حقیقت خاستگاه اصلی بسیاری از عوامل سینمای ایران است. شاید مطابق همین نظر بتوان از اکبر عبدی به‌عنوان یکی از شاخص‌ترین چهره‌هایی نام برد که از تلویزیون آغاز می‌کند و مدتی بعد به چهره اول سینمای ایران در آن سال‌ها تبدیل می‌شود.

شلیک نهایی

در این دهه استادانی مانند عزت... انتظامی، محمدعلی کشاورز، جمشید مشایخی و علی نصیریان به‌رغم حضور در سینما همچنان ارتباط خود را با

تلویزیون حفظ می‌کنند. در این میان نسل جوان‌تر مانند رضا کیانیان، ایرج طهماسب، حمید جبلی، فاطمه معتمدآریا و بسیاری دیگر توسط تلویزیون کشف می‌شوند. به‌عنوان مثال رضا کیانیان به‌رغم بازی در فیلم سینمایی تمام وسوسه‌های زمین به کارگردانی حمید سمندریان فقید به یکباره با مجموعه‌ای به نام شلیک نهایی به اوج شهرت می‌رسد و دیده می‌شود و حتی چهره‌ای مانند زنده‌یاد خسرو شکیبایی با وجود دریافت سیمرغ بلورین برای بازی در فیلم هامون با سریال‌هایی مانند خانه سبز و روزی روزگاری به عموم مردم معرفی می‌شود. در این سال‌ها یک اتفاق مهم فصل جدیدی در روابط سینما و تلویزیون را آغاز می‌کند. فیلم سینمایی کلاه قرمزی و پسر خاله بر مبنای داستان دو عروسک محبوب برنامه کودک ساخته می‌شود که فروشی حیرت‌انگیز دارد و پیش از این هم مشابه همین اتفاق در دهه ۶۰ با سینمایی مدرسه موش‌ها رخ داده است. این فروش بالا و نبود یک قرارداد محکم برای حفظ شخصیت‌های محبوب تلویزیونی و استفاده از آنها در درازمدت، یکی از چالش‌هایی است که هرگز به آن توجه نمی‌شود و متأسفانه هنوز هم این داستان ادامه دارد. در این مدل از قرارداد همواره دستاوردهای تلویزیون در سینما استفاده می‌شود، بی‌آن که نقش و سهم مجموعه تلویزیون دیده شود.

در این دهه سریال‌هایی مانند گل پامچال، تفنگ سرپر، کت جادویی، آژانس دوستی، داستان یک شهر، در پناه تو، شلیک نهایی و سریال امام علی(ع) نیروهای را به سینما معرفی می‌کنند که بعدها مهم‌ترین جوایز سینمای ایران در سطح بین‌المللی را دریافت می‌کنند؛ نیروهایی مانند اصغر فرهادی که با دریافت دو جایزه اسکار در حقیقت یکی از شاگردان

سرخورد - فروش ۴ دستگاه ویلای ساحلی به‌صورت یکجا با درآمد ماهیانه ۶۰ میلیون بهترین گزینه جهت درآمدزایی و سرمایه‌گذاری دوبلکس - مدارک کامل مالک خود هستم. املاک‌ها تماس نگیرند.

آرین ۰۹۱۹۶۹۷۴۱۶۱